

og hans personlige Egenskaber, om han ved sin Valgret formaa at udrette noget Godt eller ikke? Jeg er alligevel bange for, at der er mange Steder i Landet, hvor man ved den indgroede Sædvane er kommet noget bort fra denne Forestilling. Man raaber i Almindelighed Hurra for den almindelige Valgret, naar man opfordres dertil. Andet kan man ikke være bekjendt, og man har heller Intet imod, at alle Vælgere følges ad paa Valgdagen for at stemme paa den Kandidat, vi ønske. Men tør vi fortro os rigtig til den Bevægelse, der i de hjemlige Kredse vil komme frem, hvis en saadan Lov bliver vedtaget, og som driver os ud af den Magelighed, der nu er os tilvant? Nu kunne vi jagtens! Naar der er 200 Vælgere i en Kommune, kan efter den nuværende Lov 21 af disse 200 Skattebædere vælge Sogneraadets Flertal. Disse 21 af de 200 kunne, naar de holde sammen — en saadan lille P-hombrekke — beherske samtlige Sogneraadssanliggender, det er nemlig absolut kvalificeret Flertal af en Femtedel af Vælgere. De kunne, naar de holde sammen, vælge Flertallet af Sogneraadet og beherske det Hele, og saa kunne de andre være saa misfornøiede, de ville, med Skolevæsenets Stagnering, med Fattigvæsenets Haardhed eller Hvasdomshelt. Det er ikke noget Benstøpørgsmaal, men jeg omtaler de Spørgsmaal, der kunne forekomme og ere forekomne i Kommunen. De en og thve kunne være saa ilde lidte og det med Rette, som det skal være, det gjør Intet, Loven beskytter deres Privilegium ligesaa sikkert, som Herremændene ere beskyttede til Amtsraadet, og det opkøber let en Magelighed og et Slags Baneforestilling om, at der er noget Særligt ved disse Mænd selv paa Grund af deres Harkorn, som ikke altid pleie at være Bæner med den rette Lighedstanke eller skabe den Tillid til Medmennesker, i Følge hvilken man frit har overgivet sig til den almindelige Valgret, hvilke Resultater til den ene eller den anden Side, denne end kan give til denne eller hin Tid, idet man stoler paa, at det retter sig alligevel. Jeg spørger: Kunne vi det? Kunne vi ikke blot gjøre det i Kraft af vor egen Stilling til den almindelige Valgret eller kunne vi formaa vore Vælgere til at have netop den samme Tanke? Gjøre vi det, fjerne vi det Sind, der mulsig ved saadanne Love, som de nuværende Kommunallove er indgroet hos Folk, da ville vi for hvert Menneske, vi fjerne dette Sind fra, fjerne en Antidsøsten for Rejsningen af Frihedsbygningen her i Landet. Det er paa Tide nøie at tage den Sag op, thi det

er i de hjemlige daglige Forhold, det skal kendes, om man er Demokrat eller ikke, og tør vi ikke der fortro os til det Princip, som vi selv paaderaabe os skal være gjældende i det offentlige Liv, saa blive vi ikke de rette Talsmænd for det opstillede Princip. Valgbar til Borgerrepræsentationen i Njøbenhavn foreslaar jeg enhver at være, som er valgberettiget. At der ikke er foreslaaet delt Valgbarhed eller Censur for en Del, hidrører særlig fra, at de sidste i tre Dele og ikke som de andre Raad i to, hvorved det bliver vanskeliggere for den almindelige Valgret at komme ovenpaa, men efter min Opfattelse er der Intet til Hinder for, at man i Lighed med, hvad der er foreslaaet for Sogneraadene, Amtsraadene og Byraadene, kunde forlange en Valgbarheds-censur for en Del af Borgerrepræsentanterne, f. Ex. for fire, hver Gang man valgte tolv. Valgbarhed til den større Del af Byraadet, Ligningskommissionen, Sogneraadet og Amtsraadet er foreslaaet censursfri, saaledes at enhver Valgberettiget ogsaa er valgbar. For at imødekomme Formueprincipet, hvorpaa den nuværende Ordning i saa stærk en Grad er bygget, og for at blive ved den gamle Betragtning efter tidligere Forslag, hvor man har erklæret sig villig til, hvad ogsaa Forhandlingerne i Kredserne gif ud paa, at sætte en Valgbarheds-censur for en Del i Lighed med, hvad der gjaldt for Juni-grundlovens Landsting, er her foreslaaet, at kun de høistbestede to Femtedele af Vælgere skulle være valgbar til den mindre Del af de af mig nævnte Raad, og for Amtsraadets mindre Del et ti Gange saa stort Antal Høistbestede, som der er Kommuner i Amtet. De vide, at nu vælge de Høistbestede i saa stort et Antal, som der er Sogneraadskredse, altsaa i en Amtskommune, der har 50 Sogne, have 50 Herremænd Ret til at besætte den mindre Del af Pladserne i Amtsraadet, f. Ex. 4 af 9, hvorhos den 10de vælges af Regjeringen og har Sæde, Stemme og særligt Tilsyn. Her foreslaaes, at alle Valgberettigede i hele Amtskommunen skulle deltage i Valget middelbart gennem 2 Valgmænd i hver Sognekommune, og de vælge frit den større Del af Amtsraadet, men med Hensyn til Valget af den mindre Del ere de bundne til at vælge blandt de Høistbestede i et Antal af 10 Gange saa mange, som der er Kommuner i Amtet.

Det er næsten en Troessag, hvorledes Folk stille sig til Valgretten. Den almindelige Valgret er en Troessag for den bedrede Del af Menneskeheden, men der kan være oprigtig gode Mennesker, der have en meget